

1657**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

z dnia 30 listopada 2001 r.

w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej przeznaczone dla osób zatrzymanych, oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach.

Na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 124, poz. 583, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 498, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Pomieszczenie przeznaczone dla osób zatrzymanych, zwane dalej „pomieszczeniem”, powinno być zlokalizowane na kondygnacji parterowej lub wyższej budynku.

2. Pomieszczenie może być usytuowane w suterenie, po dopuszczeniu przez organy Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do użytku, a także po zapewnieniu w nim:

- 1) oświetlenia naturalnego,
- 2) izolacji przeciwwilgociowej.

§ 2. W skład pomieszczenia wchodzi:

- 1) izba dyżurna,
- 2) pokoje dla osób zatrzymanych,
- 3) pokój lekarski,
- 4) pokój, w którym podgrzewa się i porcuje posiłki,
- 5) zmywalnia naczyń i sprzętu,
- 6) magazyny do przechowywania: rzeczy przekazanych do depozytu, z wyodrębnionymi miejscami przeznaczonymi do przechowywania rzeczy osób chorych zakaźnie, pościeli czystej oraz brudnej,
- 7) umywalnie,
- 8) ustępy.

§ 3. Jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie w pomieszczeniu pokojów lub magazynów, wymienionych w § 2 pkt 3—6, dopuszcza się ich usytuowanie poza pomieszczeniem, lecz w tym samym budynku jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

§ 4. Wszystkie wejścia i wyjścia z pomieszczenia powinny mieć stalową kratę i drzwi o wzmocnionej konstrukcji z atestowanymi zamkami.

§ 5. Pomieszczenie oraz jego wyposażenie powinno spełniać następujące warunki:

- 1) tynki powinny być wykonane z zaprawy cementowo-wapiennej oraz malowane farbą klejową lub emulsyjną, a od podłogi do wysokości 1,5 m malowane farbą olejną,
- 2) posadzka w umywalniach i ustępach powinna być wykonana z materiałów zmywalnych, nienasiąkliwych i nieśliskich,
- 3) punkty świetlne powinny być umieszczone na suficie, a gniazda wtykowe zainstalowane w odpowiednich miejscach.

§ 6. 1. Pokoje dla osób zatrzymanych oraz ich wyposażenie powinny odpowiadać następującym warunkom:

- 1) powierzchnia pokoju przypadająca na jedną osobę nie mniejsza niż 3 m²,
- 2) ściany wewnętrzne i zewnętrzne wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowej, o grubości co najmniej 1,5 cegły, lub z innych materiałów o nie mniejszej wytrzymałości,
- 3) podłoga trwała i zmywalna,
- 4) okna uchylne w grubości ściany muru o powierzchni w stosunku do powierzchni podłogi nie mniej-

szej niż 1 : 8, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników, a od wewnątrz siatką stalową,

- 5) punkty świetlne, zapewniające oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania, zabezpieczone siatką stalową lub nietłukącym się szkłem,
- 6) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych,
- 7) wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna zapewniająca półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny, z otworem wentylacyjnym zabezpieczonym siatką stalową,
- 8) prycze jednoosobowe oraz stoły i taborety drewniane bez ostrych krawędzi, przymocowane do podłogi lub ściany,
- 9) przyciski do wzywania obsługi pomieszczenia pod bezpiecznym napięciem elektrycznym,
- 10) drzwi o solidnej konstrukcji z dwiema zasuwami i atestowanym zamkiem oraz łańcuchem zabezpieczającym, otwierane na zewnątrz, z wizjerem stożkowym na wysokości 1,5 m, zabezpieczonym od strony pokoju szkłem hartowanym i z drugiej strony ruchomą zastoną.

2. Pokoje dla osób zatrzymanych mogą być wyposażone w ustęp przenośny lub stały.

§ 7. 1. Izba dyżurna powinna posiadać otwieraną drewnianą barierę oraz być wyposażona w instalację telefoniczną mającą połączenie wyłącznie z dyżurnym jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

2. Pokój lekarski powinien być wyposażony w umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody, biurko, krzesło, wieszak, kozetkę lekarską oraz szafkę na leki i podstawowy sprzęt medyczny do badania i udzielania pierwszej pomocy lekarskiej.

3. Pokój, w którym podgrzewa się posiłki, powinien być wyposażony w odpowiednie urządzenie grzewcze, zlewozmywak dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w stół, szafki kuchenne, lodówkę i sprzęt kuchenny.

4. Zmywalnia naczyń i sprzętu powinna być wyposażona w zlewozmywak dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w zawór ze złączką do węża.

5. Umywalnie i ustępy powinny spełniać następujące warunki:

- 1) w umywalniach — umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz natrysk, wydzielony podobnie jak kabina, o której mowa w pkt 3,
- 2) w ustępach — umywalka z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz muszle ustępowe sprzętowane za pomocą automatu ukrytego w ścianie,
- 3) muszle ustępowe umieszczone w kabinach oddzielonych przegrodami o wysokości 1 m, trwale przytwierdzonymi do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi 1 m i dolnej 0,3 m nad podłogą.

6. Ciepła woda doprowadzana jest do umywalni i natrysków oraz ustępów poprzez mieszacz, który po-

winien być zabezpieczony przed dostępem osób zatrzymanych.

7. Drzwi do umywalni z natryskiem i ustępów wyposaża się w matową szybę z nietłukącego się szkła lub w zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową.

8. Na ścianach korytarzy, obok drzwi każdego pokoju dla osób zatrzymanych, powinny być zamocowane półki drewniane służące do stawiania naczyń z posiłkami.

§ 8. Pomieszczenie wyposaża się w instalację alarmową (dźwiękowo-światlną) na wypadek nagłej konieczności zawiadomienia dyżurnego jednostki organizacyjnej Straży Granicznej o zaistniałym zagrożeniu bezpieczeństwa przebywających tam osób:

- 1) dzwonki alarmowe i punkty świetlne w pokoju dyżurnego jednostki lub innym miejscu, z którego sygnał alarmowy zostanie niezwłocznie odebrany,
- 2) przyciski dzwonek, umieszczone:
 - a) w izbie dyżurnej,
 - b) na ścianach korytarzy przy drzwiach każdego pokoju dla osób zatrzymanych,
 - c) w pokoju lekarskim,
 - d) w pokoju, w którym podgrzewa się i porcuje posiłki,
 - e) w umywalniach i ustępach.

§ 9. 1. Bieżące i okresowe kontrole pomieszczenia, a w szczególności w zakresie jego ochrony, sposobu przestrzegania zasad przyjmowania, osadzania, przekazywania i zwalniania osób zatrzymanych, zapewnienia bezpieczeństwa i porządku oraz właściwego stanu sanitarnohigienicznego pomieszczenia, przeprowadzają naczelnicy wydziałów dochodzeniowo-śledczych komend oddziałów Straży Granicznej w oparciu o okresowe plany kontroli zatwierdzone przez komendanta oddziału Straży Granicznej.

2. Plany kontroli, o których mowa w ust. 1, powinny przewidywać przeprowadzanie kontroli w różnych porach doby.

§ 10. Komendant oddziału Straży Granicznej lub jego zastępca obowiązany jest co najmniej raz w kwartale dokonać kontroli pomieszczeń znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania oddziału.

§ 11. W pomieszczeniach prowadzi się następującą dokumentację służbową:

- 1) książkę kontroli osób zatrzymanych, osadzonych w pomieszczeniu,
- 2) skorowidz osób zatrzymanych, osadzonych w pomieszczeniu,
- 3) ewidencję nakazów przyjęcia, przekazania, zwolnienia oraz wydania osób zatrzymanych,
- 4) ewidencję kwitów depozytowych,
- 5) książkę służby w pomieszczeniu.

§ 12. 1. Dokumentację sporządza się czytelnie i przejrzysto bez wycierania lub przerabiania mylnie naniesionych zapisów.

2. Błędny zapis przekreśla się i obok dokonuje prawidłowego zapisu oraz składa podpis.

§ 13. Prowadzoną dokumentację przechowuje się w zabezpieczonych szafach w izbie dyżurnej przez okres roku od dnia zwolnienia lub przekazania osoby zatrzymanej, a następnie archiwizuje zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 14. Osoba zatrzymana umieszczona w pomieszczeniu jest obowiązana przestrzegać regulaminu pobytu w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych, stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 1996 r. w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, przeznaczone dla osób zatrzymanych (Dz. U. Nr 103, poz. 479).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

K. Janik

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2001 r. (poz. 1657)

REGULAMIN POBYTU OSÓB ZATRZYMANYCH W POMIESZCZENIACH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH STRAŻY GRANICZNEJ PRZEZNACZONYCH DLA OSÓB ZATRZYMANYCH

§ 1. 1. Osobę zatrzymaną przyjmowaną do pomieszczenia bezzwłocznie informuje się o przysługujących jej prawach i ciężących obowiązkach oraz zapoznaje z regulaminem pobytu w pomieszczeniu.

2. Osobie zatrzymanej nieznającej języka polskiego zapewnia się możliwość porozumiewania się w sprawach dotyczących pobytu w pomieszczeniu za pośrednictwem tłumacza.

§ 2. 1. W pomieszczeniach nie umieszcza się matek karmiących, kobiet w ciąży od siódmego miesiąca oraz osób z widocznymi oznakami wskazującymi na potrzebę ich hospitalizacji.

2. Kobiety w ciąży umieszcza się w pokoju posiadającym najlepsze wyposażenie.

§ 3. 1. Osobę zatrzymaną przyjmowaną do pomieszczenia poddaje się niezwłocznie badaniu lekarskiemu oraz zabiegom sanitarnym w przypadkach określonych w odrębnych przepisach.

2. Badania lub zabiegów, o których mowa w ust. 1, nie przeprowadza się, gdy osoba zatrzymana przyjmowana do pomieszczenia poddana była wcześniej badaniu lekarskiemu oraz zabiegom sanitarnym, a powtórne ich przeprowadzenie nie jest konieczne.

3. Lekarz przeprowadzający badanie, o którym mowa w ust. 1, oraz sprawujący opiekę medyczną jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji medycznej według odrębnych przepisów.

§ 4. 1. Przy przyjęciu do pomieszczenia osoba zatrzymana jest obowiązana podać dane osobowe oraz informacje o miejscu zameldowania, a także o stanie zdrowia.

2. Osoba zatrzymana przed przyjęciem do pomieszczenia jest obowiązana przekazać do depozytu:

1) dokumenty tożsamości, środki płatnicze i przedmioty wartościowe, takie jak obrączka, sygnet, pierścionek i zegarek,

2) środki łączności, urządzenia techniczne służące do rejestrowania i odtwarzania informacji,

3) przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu, a w szczególności: brzytwy, żyletki, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, środki odurzające, substancje psychotropowe oraz alkohol, a także sznurowadła, pasek, szalik oraz zapalniczkę,

4) przedmioty, których wymiary lub ilość mogą naruszać porządek lub bezpieczeństwo w pomieszczeniu.

§ 5. 1. Przedmioty, o których mowa w § 4 ust. 2, wpisuje się z oznaczeniem cech indywidualnych do kwitu depozytowego, który podpisuje osoba zatrzymana przyjmowana do pomieszczeń oraz funkcjonariusz Straży Granicznej, który dokonał odebrania tych rzeczy.

2. Odmowę lub niemożność złożenia podpisu przez osobę zatrzymaną przyjmowaną do pomieszczenia odnotowuje się w kwicie depozytowym, wskazując na obecność przy tej czynności innego funkcjonariusza Straży Granicznej, poświadczoną złożeniem przez niego podpisu.

§ 6. Osoba zatrzymana przyjęta do pomieszczenia zajmuje, wskazany przez funkcjonariusza Straży Granicznej odpowiadającego za funkcjonowanie pomieszczenia lub pełniącego służbę w pomieszczeniu, pokój dla osób zatrzymanych i miejsce wyznaczone do spania.

§ 7. 1. Osoba zatrzymana przebywająca w pomieszczeniu korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia.

2. Jeżeli przedmioty, o których mowa w ust. 1, nie nadają się do użytku lub jeżeli ich używanie jest niedopuszczalne ze względów higienicznych, osoba ta może otrzymać je odpłatnie. W przypadku gdy nie może ona dokonać ich zakupu z braku własnych środków, wyposażenie w te przedmioty następuje nieodpłatnie.

3. Osoba zatrzymana umieszczona w pomieszczeniu, o ile zachodzi taka potrzeba, otrzymuje nieodpłatnie podstawowe środki czystości niezbędne do utrzymania higieny osobistej.

4. Na czas ciszy nocnej, a także, gdy jest to uzasadnione, w innej porze dnia, osobie zatrzymanej udostępnia się do indywidualnego użytkowania materac, podgówek, koc (w porze jesienno-zimowej dwa koce) oraz pościel — dwa prześcieradła i powłoczkę.

§ 8. Osoba zatrzymana przebywająca w pomieszczeniu ma prawo do:

- 1) rozporządzania przekazanymi do depozytu przedmiotami, o których mowa w § 4 ust. 2, jeżeli przedmioty te nie zostały zabezpieczone w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej,
- 2) otrzymywania trzy razy dziennie posiłku uwzględniającego jej normy kulturowe (w tym co najmniej jeden posiłek gorący), napojów w celu zaspokojenia pragnienia, a gdy wymaga tego stan zdrowia tej osoby — diety według wskazań lekarza; wartość energetyczna posiłków powinna wynosić nie mniej niż 2600 kcal, a dla kobiety w ciąży i osoby, która nie ukończyła 18 lat — nie mniej niż 3200 kcal. Posiłki wydaje się w następujących godzinach: śniadanie 07⁰⁰—08⁰⁰ (w dni świąteczne 08⁰⁰—09⁰⁰), obiad 12⁰⁰—14⁰⁰, kolacja 18⁰⁰—19⁰⁰,
- 3) korzystania z opieki lekarskiej,
- 4) korzystania z urządzeń sanitarnych i środków czystości niezbędnych do utrzymania higieny osobistej,
- 5) posiadania przedmiotów kultu religijnego, wykonywania praktyk religijnych i korzystania z posług religijnych w sposób niezakłócający porządku i bezpieczeństwa w pomieszczeniu,
- 6) korzystania z prasy, zakupu za pośrednictwem funkcjonariusza Straży Granicznej prasy z własnych środków i posiadania jej w pokoju dla osób zatrzymanych,
- 7) zakupu z własnych środków za pośrednictwem funkcjonariusza Straży Granicznej artykułów żywnościowych i przedmiotów osobistego użytku, służących do utrzymania higieny osobistej, oraz posiadania ich w pokoju dla osób zatrzymanych, pod warunkiem że przedmioty te i ich opakowania nie stanowią zagrożenia dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu,
- 8) zakupu z własnych środków za pośrednictwem funkcjonariusza Straży Granicznej wyrobów tytoniowych,

9) palenia tytoniu, za zezwoleniem funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniu, w miejscu do tego wyznaczonym,

10) otrzymywania — po skontrolowaniu w jej obecności — paczki z odzieżą, obuwiem i innymi przedmiotami osobistego użytku oraz ze środkami opatrunkowymi i higienicznymi, a także z lekami, które mogą być udostępnione za zgodą lekarza; leki osobie przebywającej w pomieszczeniu wydaje lekarz lub funkcjonariusz Straży Granicznej według ustaleń dokonanych z lekarzem,

11) porozumiewania się z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem oraz widzeń, po uzyskaniu zgody przez organ, do którego dyspozycji pozostaje,

12) składania próśb, skarg i wniosków do komendanta jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, w której usytuowane jest pomieszczenie.

§ 9. Osoba zatrzymana przebywająca w pomieszczeniu jest obowiązana:

- 1) przestrzegać regulaminu pobytu w pomieszczeniu,
- 2) wykonywać polecenia funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniu,
- 3) przestrzegać ciszy nocnej w godzinach 22⁰⁰—06⁰⁰, a w dni świąteczne do godziny 07⁰⁰,
- 4) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
- 5) dbać o higienę osobistą i czystość pomieszczeń,
- 6) korzystać z wyposażenia pomieszczenia zgodnie z jego przeznaczeniem,
- 7) niezwłocznie powiadomić funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniu o wystąpieniu choroby, samookaleczeniu lub innym groźnym w skutkach zdarzeniu.

§ 10. 1. Osobie zwalnianej z pomieszczenia przekazuje się dokumenty, środki płatnicze i przedmioty przyjęte do depozytu. Środków płatniczych, przedmiotów nie wydaje się z depozytu, jeżeli zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia lub egzekucji administracyjnej.

2. W przypadku przekazania osoby zwalnianej z pomieszczenia część depozytu, a zwłaszcza dokumenty tożsamości, środki łączności i przedmioty, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 3, z wyjątkiem sznurowadeł, paska i szalika, przejmuje na czas trwania konwoju dowódca konwoju lub konwojent, a następnie dokumenty, środki płatnicze i rzeczy przekazywane są osobie uprawnionej w miejscu docelowym konwoju.

3. Przedmioty zdane do depozytu można wydać osobie upoważnionej na podstawie pisemnego wniosku właściciela depozytu.